

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM CHORYM NA CUKRZYCĘ

CEL PROCEDURY:

Zapewnienie bezpiecznego pobytu dziecka chorego na cukrzycę w szkole.

ZAKRES PROCEDURY:

Powyższy dokument reguluje i określa sposoby monitorowania jak również uprawnienia i obowiązki nauczycieli i rodziców w stosunku do dzieci chorych na cukrzycę. W sytuacjach nagłych, kiedy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej opieki medycznej. Nauczyciele dyrektor szkoły, pielęgniarka zobowiązani są udzielania pomocy w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwanie karetki pogotowia ratunkowego.

OBOWIĄZKI:

1. Rodziców (opiekunów prawnych):

1. Rodzice powiadamiają dyrektora o chorobie dziecka i przedkładają oświadczenie /dokumentację medyczną dziecka w zakresie dotyczącym sprawowania opieki, dawkowania insuliny, monitorowania poziomów cukru.
2. Zapewniają dziecku w szkole wyposażenie niezbędne do prawidłowej opieki/glukometr, pen, glukagon – zwrócić uwagę na datę ważności na opakowaniu, odpowiednie napoje/.
3. Przyprawdzają do szkoły dzieci zdrowe, bez objawów chorobowych i urazów,
4. W przypadku pogorszenia się stanu zdrowia dzieci odbierają je ze szkoły w ustalonym przez procedurę trybie,
5. Upoważniają pisemnie inne osoby do odbierania dziecka ze szkoły, w przypadku kiedy sami nie mogą odebrać,
6. Podają aktualny numer telefonu, również do / lekarza rodzinnego i lekarza prowadzącego - diabetologa.
7. Udzielają szczegółowych informacji o stosowanej diecie, dopuszczanych i zalecanych produktach, do przygotowania posiłków w szkole.
8. Rodzice/opiekunowie prawni są obowiązani do przygotowania „**PAKIETU PIERWSZEJ POMOCY**” dla dziecka.

2. Dyrektora :

1. Monitoruje wykonywanie zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom chorym na cukrzycę.
2. Podejmuje starania w celu zorganizowania w szkole profilaktycznej opieki zdrowotnej dla dzieci oraz dąży do przeprowadzenia szkoleń z zakresu cukrzycy dla nauczycieli.
3. Zobowiązany jest do przekazania pielęgniarce szkolnej zlecenia lekarskiego do podawania leków chorym dzieciom otrzymanych od rodziców, prawnych opiekunów.
4. Umieszcza treść dokumentu na stronie internetowej szkoły.

5. Zapoznaje rodziców z obowiązującymi procedurami na zebraniach organizacyjnych na początku roku szkolnego, po ich wprowadzeniu w życie zarządzeniem dyrektora szkoły.
7. Zapoznaje wszystkich pracowników szkoły z treścią procedur .

3. Nauczycieli :

1. Odpowiadają za zdrowie i bezpieczeństwo podopiecznych, dostosowując formy pracy dydaktycznej oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych ucznia.
2. Obejmują ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
3. Stosują się do obowiązujących procedur, biorą udział w szkoleniach na temat cukrzycy.
4. Informują rodziców o stanie zdrowia i samopoczuciu dziecka.
5. Powiadamiają telefonicznie rodziców dziecka w przypadku złego samopoczucia.
6. Prowadzą działania prozdrowotne, uważnie obserwują zachowanie dziecka i reagują adekwatnie do sytuacji, w sali gdzie odbywają się zajęcia, przygotowują w widocznym miejscu informacje z numerami telefonów do sekretariatu, pielęgniarki, rodziców, lekarza, telefon karetki pogotowia.
7. Mogą podawać leki po wyrażeniu zgody i odpowiednim przeszkoleniu.
8. **W razie potrzeby podają lek ratujący życie - Glukagon**

3. Pielęgniarki szkolnej : obowiązki wynikają z ustawy o opiece zdrowotnej nad uczniami.

1. Szkoła jest wyposażona w gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Profesjonalną opiekę medyczną na terenie szkoły pełni pielęgniarka szkolna.
2. Do zadań pielęgniarki szkolnej należy sprawowanie opieki nad uczniami z chorobami przewlekłymi, w tym realizacja świadczeń pielęgniarskich wyłącznie na podstawie zlecenia lekarskiego i w porozumieniu z lekarzem, na którego liście świadczeniobiorców znajduje się uczeń.
3. Pielęgniarka szkolna współpracuje z nauczycielami, dyrektorem szkoły, rodzicami.
4. Prowadzi dokumentację medyczną zgodnie z wymaganymi przepisami .

„PAKIET PIERWSZEJ POMOCY”
CO UCZEŃ Z CUKRZYCĄ ZAWSZE POWINIEN MIEĆ ZE SOBĄ

W SZKOLE , NA WYCIECZCE

1. Pompę insulinową, jeżeli jest leczone przy pomocy pompy lub wstrzykiwacz jeżeli insulina jest podawana za pomocą Pena .
2. Glukometr z zestawem pasków.
3. Plastikowy pojemnik na zużyte paski.
4. Drugie śniadanie lub dodatkowe posiłki przeliczone na wymienniki np. przeznaczone na „zabezpieczenie” zajęć wf lub wzmożonego wysiłku w danym dniu.
5. Dodatkowe produkty – soczek owocowy lub coca cola lub tabletki z glukozą w razie pojawienia się objawów hipoglikemii.
6. Telefon do rodziców/opiekuna prawnego
7. Informację w postaci kartki (w środku pakietu) lub bransoletkę na rękę, która informuje, że dziecko choruje na cukrzycę.
8. Glukagon (zestaw w pomarańczowym pudełku)

INSTRUKCJA PODAWANIA GLUKAGONU W SYTUACJI ZAGROŻENIA ŻYCIA

Glukagon jest identyczny z naturalnym hormonem, produkowanym przez ciało człowieka . Może być używany w sytuacjach nagłych, kiedy pacjent jest w ciężkiej hipoglikemii, a nie

można mu udzielić pomocy medycznej. Preparat szybko podniesie poziom glukozy we krwi i w ciągu 10-15 minut cofnie epizod hipoglikemiczny.

Jak działa glukagon?

•Glukagon uwalnia glukozę przechowywaną w wątrobie i powoduje podniesienie poziomu glukozy.

Co zawiera zestaw Glucagon

•Zestaw zawiera strzykawkę wypełnioną płynem rozcieńczającym, butelkę z 1 mg glukagonu w proszku oraz instrukcje użycia.

Czy każdy może korzystać z zestawu :

•Tak. Nauczyciele, pracownicy, koleżanki i koledzy oraz rodzina powinni uważnie przeczytać instrukcję i zapoznać się z zestawem, aby wiedzieć, jak postępować w nagłej sytuacji.

Czy powinno się zadzwonić po pogotowie?

•Tak. Jeśli dziecko jest nieprzytomne, natychmiast przygotowana do tego osoba powinna podać Glucagon , a następnie zadzwonić po karetkę, Nie należy w tym momencie podawać niczego drogą doustną.

Jaką dawkę glukagonu należy podać i czy jest ryzyko przedawkowania?

•Dawka dla osób dorosłych wynosi 1 mg (cała zawartość zestawu), a dla dzieci o wadze poniżej 25 kg – 0,5 mg (połowa zawartości zestawu). **Nie ma ryzyka przedawkowania.**

Jak należy przechowywać zestaw Glucagonu

Zestaw został zaprojektowany w taki sposób, aby można go było nosić przy sobie.

W temperaturze pokojowej może być przechowywany przez 18 miesięcy, pod warunkiem, że nie minęła data ważności. W lodówce, w temperaturze od 2 do 8°C, może być przechowywany przez trzy lata. Po tym czasie zestaw należy wymienić na nowy. Nigdy nie używaj zestawu Glucagon po dacie ważności wydrukowanej na opakowaniu.

ZESTAW GLUCAGON

KROK PO KROKU

1.Zdejmij plastikową pomarańczową nakrętkę z butelki Glucagon. Wsuń igłę w

gumową uszczelkę na butelce.

2.Wstrzyknij cały płyn ze strzykawki do butelki. Gumowa uszczelka jest sztywna, ale przebicie jej igłą nie będzie trudne.

3.Pozostaw strzykawkę w butelce i lekko nią potrząśnij aż do całkowitego rozpuszczenia płynu. Roztwór powinien być przejrzysty.

4.Upewnij się, że tłok jest wciśnięty, następnie delikatnie go wyciągnij aż cały roztwór znajdzie się w strzykawce.

5.Przed zastrzykiem upewnij się, że w strzykawce nie ma powietrza. Unieś skórę np. po zewnętrznej stronie uda i wbij w nią igłę.

Podczas wykonywania zastrzyku nie ma możliwości zrobienia krzywdy.

6. Jeśli po zastrzyku możesz nawiązać kontakt z chorym, podaj mu słodki napój lub sok, aby utrzymać wysoki poziom glukozy we krwi. Następnie jak najszybciej należy podać posiłek lub przekąskę.

DZIECKA CHOROŃ NA CUKRZYCĘ W SZKOLE

Każdemu dziecku z cukrzycą należy zapewnić w szkole:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji.
2. Możliwość podania insuliny - za pomocą wstrzykiwacza (pena) lub pompy insulinowej.

3. Możliwość zmiany zestawu infuzyjnego w przypadku leczenia osobistą pompą insulinową w odpowiednich warunkach zapewniających bezpieczeństwo i dyskrecję (np. gabinet profilaktyki zdrowotnej).
4. Właściwe leczenie niedocukrzenia (hipoglikemii) zgodnie ze schematem ustalonym z pielęgniarką szkolną, pomocą nauczyciela i rodzicami dziecka.
5. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania lekcji.
6. Możliwość zaspokojenia pragnienia czy uzupełnienie węglowodanów oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
7. Możliwość skorzystania z telefonu w celu skomunikowania się z rodzicami - także w trakcie trwania zajęć edukacyjnych.
8. Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, np. wycieczkach turystycznych, zielonych szkołach itp.
9. Dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz metod i form pracy do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych dziecka z cukrzycą .

DZIECKO Z CUKRZYCĄ –

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

CUKRZYCA to grupa chorób metabolicznych charakteryzujących się hiperglikemią (wysoki poziom glukozy we krwi - większy od 250 mg%). Obecnie w Polsce wśród dzieci młodzieży dominuje cukrzyca typu 1 – charakteryzuje się przewlekłym procesem autoimmunologicznym niszczącym komórki B trzustki co prowadzi do częściowego lub

całkowitego niedoboru insuliny. Najczęstsze objawy to wzmożone pragnienie, częste oddawanie moczu oraz utrata wagi. W chwili obecnej, w warunkach poza szpitalnych, jedynym skutecznym sposobem podawania insuliny jest wstrzykiwanie jej do podskórnej tkanki tłuszczowej (za pomocą pena, pompy insulinowej). Cukrzyca nie jest chorobą, która powinna ograniczać jakiegokolwiek funkcjonowanie ucznia, tylko wymaga właściwej samokontroli i obserwacji. Ćwiczenia fizyczne, sport i rekreacja połączone z ruchem są korzystne dla dzieci chorych na cukrzycę, wspierają prawidłowy rozwój emocjonalny i społeczny, pomagają rozwijać samodyscyplinę, dają przyjemność i satysfakcję. Najważniejszym problemem przy wykonywaniu wysiłku fizycznego u dzieci z cukrzycą jest ryzyko związane z wystąpieniem hipoglikemii (niedocukrzenia -stężenie glukozy we krwi mniejsze niż 70 mg%). Do działań w ramach samokontroli należą: badanie krwi i moczu, zapisywanie wyników badań, prawidłowa interpretacja wyników badań, prawidłowe komponowanie posiłków, prawidłowe i bezpieczne wykonywanie wysiłku fizycznego, obserwacja objawów jakie pojawiają się przy hipoglikemii i hiperglikemii.